

SPRAWOZDANIE

ZA ROK 2022

Z DZIAŁALNOŚCI

GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

W INOWROCŁAWIU

---

MARZEC 2023

## WSTĘP

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu jest jednostką organizacyjną Gminy Inowrocław nieposiadającą osobowości prawnej, finansowaną w formie jednostki budżetowej. Celem działalności GOPS jest doprowadzenie do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia osób i rodzin, do ich integracji ze środowiskiem, umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu utworzony został na mocy Zarządzenia Nr 1/90 Naczelnika Gminy Inowrocław z dnia 17 kwietnia 1990 r. Posiada Statut przyjęty Uchwałą Nr XLVII/428/2022 Rady Gminy Inowrocław z dnia 20 września 2022 r. oraz Regulamin Organizacyjny zatwierdzony Zarządzeniem Nr 12/2022 roku Kierownika Gminnego Ośrodka Społecznej w Inowrocławiu z dnia 21 września 2022 r.

### I. PODSTAWY PRAWNE REGULUJĄCE REALIZACJĘ ZADAŃ PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W INOWROCŁAWIU

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie, którego działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Oprócz zadań wynikających z zapisów, ww. ustawy, GOPS realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, takich jak:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
2. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
3. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
4. Ustawa z dnia 7 lipca 2017 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z systemem wsparcia rodzin;
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

8. Ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustaw – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw;
9. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
10. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
11. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
12. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i opiekuńczy;
13. Innych właściwych ustaw i aktów prawnych nakładających uprawnienia na gminy i ośrodki pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu w 2022 r. wykonywał zadania gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową w zakresie ustawy o pomocy społecznej, określone w art. 17 i art. 18 ustawy o pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu w 2022 r. udzielał pomocy w formie pieniężnej, w naturze oraz usługach. Świadczenia miały charakter stały, okresowy lub jednorazowy. Klientom opłacano bezpośrednio świadczenia m.in. za gaz, energię elektryczną, opał, lekarstwa. Praca socjalna z klientami nastawiona była na ich usamodzielnienie życiowe oraz integrację ze środowiskiem. Kontynuowano pracę opartą o aktywne formy tj. kontrakty socjalne, stosowano instrumenty aktywnej integracji: prace społecznie użyteczne wykonywane na terenie Gminy Inowrocław, kierowano klientów Ośrodka do Centrum Integracji Społecznej w Łojewie. Seniorzy Gminy byli kierowani do Domu Dziennego Pobytu „Senior+” w Żalinowie, a osoby z zaburzeniami psychicznymi do Środowiskowego Domu Samopomocy w Żalinowie. Osobom wymagającym wsparcia w codziennych czynnościach przyznano usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób zaburzonych psychicznie w miejscu zamieszkania. Osobom będącym w kryzysie zapewniano wsparcie psychologa, prawnika i terapeuty ds. uzależnień oraz pracownika socjalnego. Ośrodek realizował projekt „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020, Oś Priorytetowa 9. Solidarne

społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych. „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” to system opiekuńczo-ratunkowy, który składa się z bransoletki życia pozwalającej na szybkie wezwanie pomocy w sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu (np. upadku) oraz centrum operacyjnego, w którym odbierane są sygnały alarmowe od podopiecznych 7 dni w tygodniu przez 24 godziny na dobę. Zbierane przez system dane medyczne o podopiecznych – informacje o przebytych i przewlekłych chorobach oraz przyjmowanych lekach – mogą być pomocne dla służb medycznych, niosącym im pomoc w sytuacjach nagłego pogorszenia się stanu zdrowia. Ponadto Projekt przewiduje rozwój usług społecznych w środowisku w postaci pomocy sąsiedzkiej. W projekcie uczestniczy 17 osób, które potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, lub ze względu na stan zdrowia, niepełnosprawność wymagają opieki oraz wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania, co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego. Realizacja projektu do 31.12.2023 r. Kolejnym realizowanym projektem jest „Całodobowy Dom Pobytu w Latkowie” projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020, Oś Priorytetowa 9. Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych. W ramach realizowanego projektu Uczestnicy, przez 3 miesiące otrzymują, całodobową opiekę pielęgniarską, wyżywienie, rehabilitację, trening czynności dnia codziennego w domu i na zewnątrz, animację, wzmocnienie umiejętności komunikacyjnych, terapię zajęciową i zajęcia indywidualne w tym rekreacyjne, kulturalne, edukacyjne, organizowanie innych zajęć i usług w zależności do potrzeb, środki higieniczne oraz dostęp do nowoczesnego sprzętu rehabilitacyjnego. Dla opiekunów przewidziane są warsztaty edukacyjne, w zakresie poprawy kompetencji

opiekuńczych. Projekt skierowany jest dla 77 osób z powiatu inowrocławskiego, mogileńskiego, żnińskiego, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – z uwagi na stan zdrowia lub niepełnosprawność; zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności; niepełnosprawnością sprzężoną oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym osoby z niepełnosprawnością intelektualną i osoby z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi. W 2022 roku uczestniczyło 42 osób w tym 24 osoby z terenu Gminy Inowrocław. Realizacja projektu do 30.06.2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2022 roku realizował program „Opieka 75+” współfinansowany z budżetu państwa. W ramach programu została zatrudniona jedna opiekunka na cały etat, której wsparciem zostały objęte trzy osoby w wieku 75+. W roku 2022 realizowany na terenie Gminy Inowrocław był program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2022, w ramach Funduszu Solidarnościowego. Głównym celem programu jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej, społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego. Osoba niepełnosprawna lub opiekun prawny mieli prawo wyboru osoby, która świadczyła usługi asystenta. Uczestnicy Programu za usługi asystenta nie ponosili odpłatności. Z usług asystenta osobistego w 2022 roku skorzystało 25 osób niepełnosprawnych, 17 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 8 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Wartość programu wynosiła 343 893,03 zł.

GOPS w Inowrocławiu wykonywał także zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wspierano rodzinę przyznając asystenta rodziny, współpracując m.in. z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, kuratorami Sądu Rejonowego w Inowrocławiu, Policją, Szkołami i Przedszkolami. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu realizował również zadania wynikające m.in. z ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy, ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. GOPS w Inowrocławiu zapewniał realizację zadań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wymienione zadania są zawarte w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zawiera zadania Ośrodka, zasady funkcjonowania, strukturę wewnętrzną, zakres odpowiedzialności i uprawnień poszczególnych komórek organizacyjnych.

## II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I KADROWA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W INOWROCŁAWIU

### 1. Zasoby kadrowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym GOPS wewnętrzny podział organizacyjny przedstawia się następująco:

Tabela nr 1 Podział organizacyjny w GOPS w Inowrocławiu

NAZWA DZIAŁU	STANOWISKO
Kierownik	1
Referat Finansowo-Księgowy	4
Referat Świadczeń Rodzinnych	3
Stanowisko Asystenta Rodziny	1
Dział pomocy środowiskowej i świadczeń	6

Dane: GOPS Inowrocław

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w 2022 r. funkcjonowały:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Konsultacyjno-Informacyjny.

## 2. Kwalifikacje i wykształcenie pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu.

Stawiane pracownikom merytorycznym wymagania ustawowe w zakresie posiadanych kwalifikacji są ściśle przestrzegane. Kadra kierownicza posiada wymagane wykształcenie, a pracownikom merytorycznym i administracyjnym stwarza się warunki umożliwiające podnoszenie kwalifikacji. Pracownicy Ośrodka uczestniczyli w licznych szkoleniach doskonalących niezbędną wiedzę do wykonywania codziennych czynności służbowych. W roku 2022 zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej wszyscy pracownicy socjalni zostali we wrześniu przeszkoleni z zakresu „Bezpieczeństwa osobistego pracownika socjalnego”.

## III. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W INOWROCŁAWIU.

### 1. Świadczenia z pomocy społecznej

W dniu 14 lipca 2021 r. zostało opublikowane rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowania kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Przedmiotowe rozporządzenie ustala nowe zweryfikowane kryteria dochodowe, kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Tym samym kryteria dochodowe w 2022 r. wynosiły:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776, 00 zł;
- dla osoby w rodzinie – 600, 00 zł;
- maksymalna kwotę zasiłku stałego ustalona na kwotę 719 zł;
- kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego ustalona na kwotę 345 zł.

W 2022 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu objął wsparciem i pracą socjalną 293 rodziny z terenu naszej Gminy (wg stanu na dzień 31.12.2022 r. na terenie Gminy zamieszkiwało 11 880 osób). W ramach realizacji zadań własnych przyznano i wypłacono świadczenia pieniężne:

#### a) Zasiłek stały

Jest świadczeniem obligatoryjnie przysługującym na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności spełniającym kryterium dochodowe i stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium dochodowego. W przypadku osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, kwota przyznanego zasiłku w roku 2022 nie mogła być wyższa niż 719 zł miesięcznie. Kwota zasiłku nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

Tabela nr 2 Zasiłki stałe

	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Kwota	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Razem w tym:	61	373 088,06 zł	61	74
Dla osoby samotnie gospodarującej	52	344 072,06 zł	52	52
Dla osoby w rodzinie	9	29 016,00 zł	9	22

Dane: GOPS Inowrocław

Łącznie zasiłki stałe wypłacono na kwotę 373 088,06 zł.

#### b) Zasiłek okresowy

Świadczenie w formie zasiłku okresowego przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej. Adresatami tej formy wsparcia są osoby i rodziny bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych niewystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość nabycia uprawnień do świadczeń systemów zabezpieczenia społecznego. Kwota zasiłku okresowego w roku 2022 nie mogła być niższa niż 20 zł. Okres, na jaki przyznane zostanie świadczenie, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy. Wypłata zasiłku jest zadaniem własnym gminy dotowanym z budżetu państwa do ponoszonych, a więc minimalnych wartości. W tabeli podano ogólną kwotę wypłacanych zasiłków okresowych.



Tabela nr 3 Zasiłki okresowe

	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Kwota	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ogółem	116	265 207,59	114	297

Dane: GOPS Inowrocław

## c) Zasiłek celowy i w naturze

Oczekiwana, a zatem istotną formą wspierania materialnego są zasiłki celowe, które mają charakter fakultatywny przyznawany na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek ma charakter jednorazowy, a wysokość zależy od sytuacji rodziny, a także od możliwości finansowych Ośrodka. Zasiłki celowe przyznawane były głównie na zakup żywności i pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia. Pomoc celowa może być także przyznawana w formie rzeczowej tj. niepieniężnej. Zasiłek celowy przyznawany był także w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „ Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023 na podstawie Uchwały Nr III/18/2018 Rady Gminy Inowrocław z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin objętych Wieloletnim programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz na podstawie Uchwały Nr III/19/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej będących w zakresie zadań własnych Gminy Inowrocław, nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy.

Szczegółowe wykonanie pomocy celowej przedstawiają poniższe zestawienia.

Tabela nr 4. Zasiłki celowe

	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Kwota	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Specjalne zasiłki celowe	23	16 559 zł	22	47
Zasiłki celowe na posiłek „Posiłek w szkole i w domu”	149	280 600 zł	144	325
Zasiłki celowe	109	51 628,68 zł	107	206

Dane: GOPS Inowrocław

Zasiłek celowy zgodnie z art. 40 ustawy, może być przyznany również osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. Tą formą pomocy Ośrodek objął 2 rodziny z terenu Gminy Inowrocław. Koszt otrzymanej pomocy wynosił 4000,00 zł.

- d) Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego.

W roku 2022 roku wydatki związane ze składkami na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne wyniosły 98 166,03 zł. Na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekuna GOPS otrzymał dotację w kwocie 58 814,64 zł. Na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały wydatkowano kwotę 30 559,38 zł, natomiast za osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej wydatkowano sumę 8 792,01 zł.

## 2. Realizacja programu dożywiania.

Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. ustanowiony został wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”. Wieloletni program rządowy jest programem wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań o charakterze obowiązkowym określonych w art.

17 ust. 1 pkt. 3 i pkt. 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych. Ze środowisk przekazywanych w ramach Programu gmina udziela wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy. Ze środków przekazanych gminie z Programu udziela się wsparcia w szczególności: dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom szkół podstawowych i ponadpodstawowych, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 17 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym, niepełnosprawnym w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W ramach ww. zadania Centrum Integracji Społecznej w Łojewie w roku 2022 przygotowywało posiłki dla dzieci w szkołach na terenie naszej gminy.

Na realizację wieloletniego Programu pomiędzy Gminą Inowrocław, a Wojewodą Kujawsko-Pomorskim zawarta została umowa, na której podstawie przyznana została dotacja. Dotacja przyznana na realizację zadania stanowiła kwotę 320 800, 00 zł wkład własny to kwota 80 200, 00 zł. Ogólnie wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację Programu wyniosła 401 000, 00 zł.

Pomocą w formie dożywiania w szkole objętych zostało 61 dzieci i młodzieży z terenu naszej gminy. Dożywianie prowadzone w 2022 r. było w formie gorącego posiłku. Ośrodek realizował również Program dla dzieci z Samorządowego Przedszkola Gminy Inowrocław oraz uczniów zamieszkałych na terenie naszej gminy, ale uczęszczających do szkół poza terenem Gminy. W 2022 r. Ośrodek wydatkował kwotę na ten cel w wysokości 65 838,40 zł. W ramach Programu pomoc na zakup ciepłego posiłku w formie zasiłku celowego wyniosła 280 600,00 zł. Wsparciem w tej formie objęto 144 rodziny z terenu Gminy Inowrocław.

### 3. Schronienie

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt. 3 ustawy o pomocy społecznej gmina jest zobowiązana do udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego

ubrania. Jest to zadanie o charakterze obowiązkowym. Stanowi rodzaj świadczenia niepieniężnego przysługującego osobom, które nie są w stanie zapewnić sobie miejsca noclegowego we własnym zakresie z różnych powodów. Realizacja obowiązku następuje poprzez umieszczenie osoby bezdomnej w miejscu przeznaczonym na pobyt ludzi, wyposażonym w niezbędne urządzenia i obsługę czuwającą nad bezpieczeństwem tam przebywających. Koszt pobytu w ośrodkach wsparcia, niebędącymi jednostkami organizacyjnymi Gminy Inowrocław, a realizującymi zadania własne gminy w tym zakresie obejmuje całodobową możliwość korzystania z noclegowni. Na podstawie art. 17 ust.1 i art. 97 ust. 1, ust. 1a oraz ust.5 ustawy o pomocy społecznej, Rada Gminy podjęła w dniu 27 listopada 2019 r. Uchwałę Nr XII/114/2019 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia w schronisku dla osób bezdomnych lub osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, udzielających schronienia osobom bezdomnym z terenu Gminy Inowrocław. Zadanie to realizujemy poprzez udzielanie schronienia w schroniskach na terenie całego kraju. Schroniska zapewniają jeden gorący posiłek, niezbędną odzież oraz środki czystości. Osoby bezdomne korzystają również z szeroko rozumianej pracy socjalnej, psychologicznej i terapeutycznej. Ze schroniskami spoza terenu naszej Gminy, Ośrodek, co roku podpisuje porozumienia w sprawie zapewnienia schronienia osobom bezdomnym z terenu naszej Gminy. W roku 2022 ze schronienia skorzystało 14 osób bezdomnych z terenu Gminy Inowrocław.

Tabela nr 5 Schronienia

Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia	Kwota świadczeń w złotych
14	121 816,81 zł

Dane: GOPS Inowrocław

#### 4. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Obejmując pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym i niepełnosprawnym o największym stopniu dysfunkcji organizmu, z ograniczoną zdolnością do samoobsługi i samodzielnej egzystencji zapewnia się opiekę od poniedziałku do piątku. Pomoc ta może być przyznawana

również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Pomoc usługowa świadczona jest na wniosek podopiecznego. Z osobą świadczącą ten rodzaj pomocy nasz Ośrodek podpisuje umowę – zlecenie. Środowiska, w których świadczona jest pomoc usługowa regularnie raz w miesiącu są wizytowane przez pracowników socjalnych Ośrodka.

Tabela nr 6 Realizacja usług opiekuńczych

	Liczba osób, którym decyzja przyznano pomoc usługową	Kwota
Razem	23	181 942,59

Dane: GOPS Inowrocław

Usługi opiekuńcze realizowane są zgodnie z Uchwałą Nr LVI/483/2023 r. Rady Gminy Inowrocław z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych warunków przyznania odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania.

## 5. Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej gmina ma obowiązek sprawienia pogrzebu osobom nieposiadającym uprawnień do otrzymania zasiłku pogrzebowego na podstawie odrębnych przepisów bądź osób bliskich, które nie wyrażają chęci pochowania zmarłego. Rada Gminy Inowrocław podjęła dnia 24 czerwca 2013 r. Uchwałę Nr XXVII/227/2013 w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu przez Gminę Inowrocław. Konieczność podjęcia tej uchwały wynika z art. 44 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu sprawił jeden pogrzeb.

## 6. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie wydatków mieszkaniowych. Przyznawany jest według ściśle określonych w ustawie kryteriów i ma charakter ogólnodostępny. Przysługuje najemcom, podnajemcom, członkom spółdzielni mieszkaniowych oraz właścicielom lokali mieszkalnych. Do świadczenia tego

uprawnione są również osoby zajmujące lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekujące na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny. Zasady, tryb i wysokość wypłacania dodatków mieszkaniowych określa ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Środki na wypłatę dodatków mieszkaniowych pochodzą z budżetu gminy.

We wrześniu 2022 roku w związku z zaleceniami pokontrolnymi Wojewody Kujawsko-Pomorskiego zadanie w postaci dodatków mieszkaniowych zostało przekazane do realizacji Urzędowi Gminy Inowrocław jako organowi właściwemu.

Tabela nr 7. Dodatki mieszkaniowe

Liczba świadczeń	Kwota
146	41 825,02 zł

Dane: GOPS Inowrocław

#### 7. Dodatek osłonowy /zadanie dodatkowe

Na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym (Dz.U. 2022 r. poz. 1 ze zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 lutego 2022 roku oraz Upoważnienia Wójta Gminy Inowrocław w 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu realizował zadanie dotyczące przyznania i wypłaty dodatku osłonowego. Do tutejszego Ośrodka wpłynęło 1386 wniosków. Dodatek osłonowy został wypłacony 1307 osobom na kwotę 951 215,36 zł

#### 8. Dodatek węglowy/zadanie dodatkowe

Na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1692 z późn.zm.) oraz Upoważnienia Wójta Gminy Inowrocław w 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu realizował zadanie dotyczące przyznania i wypłaty dodatku węglowego. Do tutejszego Ośrodka wpłynęło 3216 wniosków. Dodatek węglowy został wypłacony 2643 osobom na kwotę 7 929 000 zł

#### 9. Inne źródła ciepła/ zadanie dodatkowe

Na podstawie ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz Upoważnienia Wójta Gminy Inowrocław w 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu realizował zadanie dotyczące przyznania i wypłaty

dodatków dla gospodarstw domowych. Do tutejszego Ośrodka wpłynęło 407 wniosków. Dodatki dla gospodarstw domowych zostały wypłacone 393 osobom na kwotę 709 500 zł

#### 10. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym/ zadanie dodatkowe

Na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022 r. oraz Upoważnienia Wójta Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania dotyczące pomocy społecznej. W ramach powyższych zadań realizowane były świadczenia:

Nazwa świadczenia	Ilość osób	Kwota świadczenia
Świadczenie 300 zł	249	74 700
Dożywianie dzieci	74	24 960
Zasiłek okresowy	3	2 745
Świadczenia rodzinne	9	18 252

#### 11. Kierowanie do domu pomocy społecznej

Do zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej należy kierowanie osób do domów pomocy społecznej. O skierowanie może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Gmina ponosi opłatę za osobę skierowaną do DPS w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu i jego małżonka, zstępnymi i wstępnymi. Opłata za pobyt w domu pomocy społecznej dla mieszkańca domu wynosi do 70% jego dochodu. Do 31.12.2022 r. w DPS-ach mieszkało 12 osób.

Tabela nr 8. Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej

	Liczba osób umieszczonych w DPS	Kwota świadczeń w złotych
Razem	12	463 304,00 zł

Dane: GOPS Inowrocław

## 12. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez jednostki samorządu terytorialnego. Wojewoda zapewnia środki na realizację zadania oraz nadzoruje i ustala sposób jego realizacji na terenie województwa. Organizowanie i świadczenie usług opierają się o:

- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dn. 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Zgodnie z art. 25 ustawy o pomocy społecznej organy samorządu terytorialnego mogą zlecić organizacjom pozarządowym realizację zadania z zakresu świadczenia usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez jednostki samorządu terytorialnego. W wyniku rozstrzygnięcia zapytania ofertowego na świadczenie usług specjalistycznych na rok 2022, Ośrodek podpisał ponownie umowy na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych ze specjalistami z zakresu integracji sensorycznej, treningu umiejętności społecznych oraz rehabilitacji metodą Wojty.

W 2022 r. usługi specjalistyczne świadczone były dla 8 dzieci z rodzin mieszkających na terenie gminy i zrealizowane zostały w okresie od 03.01.2022 r. do 31.12.2022 r. przez specjalistów posiadających odpowiednie kompetencje, kwalifikacje i umiejętności. Dzięki stosownej terapii integracji sensorycznej możliwe było m.in. usprawnienie zaburzonych funkcji rozwoju dzieci, ćwiczenie odpowiednich reakcji na bodźce sensoryczne, poprawa koordynacji ruchowej.

Łączna kwota udzielonej pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych wyniosła 157 135 zł /dotacja/.

## 13. Praca socjalna

Jednym z głównych zadań w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna to działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez



organizowanie dostępu do całego systemu usług umożliwiających w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym. Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy już przy pierwszej wizycie analizuje wraz z klientami ich sytuację, zastanawia się nad możliwościami rozwiązywania problemów, udziela porad, ukierunkowuje klienta na możliwości załatwienia jego spraw życiowych, motywuje do zmian zachowań, które mogą mu pomóc w dalszym życiu. Niejednokrotnie przeprowadza pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych. Pracownik socjalny podejmuje szereg działań w ramach pracy socjalnej na rzecz zapewnienia m.in. godziwych warunków mieszkaniowych, poprawy stanu zdrowia klienta, zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, poprawy funkcjonowania osób i rodzin z problemem alkoholowym.

Formy pracy, jakie mogą być prowadzone w stosunku do rodziny doświadczającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej ujęte zostały w art. 10 ust 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- terapii i mediacji,
- usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Praca socjalna z konkretną rodziną, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, rozpoczyna się od wnikliwej diagnozy jej położenia. Następnie planowane są działania zmierzające do poprawy sytuacji, po czym przystępuje się do ich realizacji.

Praca socjalna powinna rozwinąć poczucie własnej wartości osoby, której udziela się pomocy, wykorzystać tkwiące w niej możliwości. W całym tym procesie osoba oczekująca pomocy powinna być aktywnym partnerem.

W pracy socjalnej w 2022 r. świadczonej przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zastosowane zostały m.in. jej formy z zakresu:

- doradztwa,
- rozmowy motywacyjnej,
- skierowania na leczenie,
- skierowania do innych instytucji,

- udzielenie porady prawnej lub administracyjnej,
- napisania podania lub innego dokumentu,
- skierowania do Centrum Integracji Społecznej w Łojewie,
- diagnozy rodziny,
- działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- skierowania do specjalisty,
- wspólne planowania działań,
- koordynowanie działań klienta.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu prowadzi pracę socjalną z rodzinami z problemem uzależnień od alkoholu, dotkniętymi przemocą domową oraz z obywatelami Ukrainy. Członkowie tych rodzin wymagający wsparcia w ramach pracy socjalnej kierowani są do Punktu Konsultacyjnego przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub na grupy wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu.

Pracownicy socjalni podejmowali liczne interwencje w sprawach rodziny, w związku ze zgłoszeniami zewnętrznymi jak również z własnej inicjatywy.

#### 14. Kontrakt socjalny

Podstawowym narzędziem pracownika socjalnego w ramach pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. Jest to forma umowy zawartej pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny a pracownikiem socjalnym. Ma ona na celu zwiększenie skuteczności udzielonej pomocy poprzez mobilizowanie osób i rodzin do podejmowania starań w celu uzyskania samodzielności. Angażuje on przede wszystkim klienta do np. aktywnego poszukiwania pracy przy wsparciu specjalistów. Wyraźnie określone w kontrakcie zasady współpracy mobilizują i ukierunkowują pracę socjalną w procesie poprawy sytuacji klienta.

Tabela nr 9. Kontrakty socjalne

	Liczba kontraktów	Liczba osób objętych kontraktem
	32	32

Dane: GOPS Inowrocław

#### IV PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY INOWROCŁAW

Przepis art. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) zawiera ustawową definicję przemocy, określa, jako „(...) jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt.1, w szczególności narażając te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszając ich godność, nietykalność cielesną, wolność, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą.”

Art. 9 a pkt. 1 i pkt. 2 cyt. ww. ustawy nakłada na Gminy obowiązek podjęcia działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym. Na podstawie Uchwały Nr VIII/60/2011 Rady Gminy Inowrocław z dnia 30 czerwca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, Zarządzeniem nr 92/2011 z dnia 12 października 2011 r. Wójt Gminy Inowrocław powołał Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Inowrocław Uchwałą Nr XXII/197/2016 Rady Gminy Inowrocław z dnia 21 grudnia 2016 r. przyjęty został Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022. W Programie przewidziano kontynuację zadań realizowanych w ramach poprzedniego Programu.

W 2022 r. Zespół Interdyscyplinarny realizował zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Inowrocław. Kontynuowano procedury 8 „Niebieskich Kart” z roku 2021. W 2022 r. założonych zostało 23 Niebieskich Kart:

Karty zostały założone w środowiskach, w których występowała przemoc lub istniało podejrzenie o jej stosowanie wobec najbliższych członków rodziny lub osób prowadzących wspólne gospodarstwo domowe. Odbywały się systematyczne spotkania grup roboczych, których w roku 2022 odbyło się 93. Na spotkaniach grupy robocze opracowywały indywidualny plan działania dla rodziny lub osoby objętej procedurą „Niebieskiej Karty”. Odbyło się 4 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Wobec sprawców przemocy grupy robocze podejmowały rozmowy dyscyplinujące i motywujące ich do podjęcia działań. Proponowany jest wśród tych osób udział w programie korekcyjno-edukacyjnym prowadzonym przez PCPR. Ponadto prowadzone są rozmowy uświadamiające o

odpowiedzialności karnej za znęcanie się nad rodziną. Osoby stosujące przemoc są kierowane również do Punktu Konsultacyjnego przy GKRPA w Inowrocławiu w celu konsultacji z terapeutą uzależnień. W środowiskach rodzinnych osób dotkniętych przemocą w rodzinie realizowana jest praca socjalna polegająca na poradnictwie oraz kierowaniu do instytucji zajmujących się poradnictwem rodzinnym. Ponadto rodziny dotknięte przemocą spełniające kryterium ustawy o pomocy społecznej otrzymują pomoc w formie finansowej.

Środowiska osób dotkniętych przemocą są systematycznie wizytowane przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowych KPP w Inowrocławiu. W wyniku współpracy dzielnicowych KPP z pracownikami Ośrodka, następuje wymiana informacji celem podjęcia stosownych czynności mających na uwadze dobro rodzin dotkniętych przemocą. Pracownicy socjalni Ośrodka w 2022 r. w ramach podjętych działań złożyli informację do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich dotyczącą czternaściorga dzieci z terenu Gminy, znajdujących się w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie. Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny brali kilkakrotnie udział w posiedzeniach sądu. Pracownicy socjalni systematycznie współpracują m.in. z kuratorami sądowymi, którzy objęli swoim nadzorem rodziny z terenu gminy Inowrocław, funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji, członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu, szkołami, świetlicami wiejskimi oraz przedstawicielami społeczności lokalnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z Zarządzeniem Nr 13/2014 r. Kierownika GOPS w Inowrocławiu (uaktualnione w 2023 roku) ma opracowane procedury postępowania interwencyjnego pracownika socjalnego przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia, w związku z występowaniem przemocy w rodzinie.

Zarządzeniem Nr 14/2014 Kierownika GOPS z dnia 19 listopada 2014 r. zostały wprowadzone procedury postępowania kierownika oraz pracownika socjalnego Ośrodka po uzyskaniu informacji od funkcjonariusza policji o konieczności pilnego udzielenia pomocy dorosłej osobie doznającej przemocy w rodzinie. Dwoje pracowników socjalnych GOPS zostało wyznaczonych do utworzenia odrębnej skrzynki odbiorczej do elektronicznego przekazywania przez funkcjonariusza KPP w Inowrocławiu zgłoszenia o żądaniu udzielenia pomocy w związku z występującą przemocą w rodzinie. W dni pracy Ośrodka wyznaczeni pracownicy socjalni przeglądają skrzynkę odbiorczą, by podjąć stosowne działania. Pracownicy kierują się przy tym dobrem osób pokrzywdzonych oraz ochroną danych osobowych tych osób.

W roku 2022 pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wzięli udział w warsztatach „Kompetencje dla profesjonalistów” z zakresu rozpoznania ofiar przemocy oraz w szkoleniu z zakresu prawa przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także dotyczącego praktycznych aspektów realizacji przepisów ustawowych ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Ponadto zostało w formie konferencji dla przedstawicieli pomocy społecznej, oświaty, policji zorganizowane szkolenie edukacyjno-metodyczne „Psychospołeczne skutki pandemii: od anoreksji i samookaleczeń do cyberuzależnień.”

#### V. REALIZACJA ZADAŃ USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ. ASYSTENT RODZINY.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła nowe zadanie na gminy, którym jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracownika socjalnego wyłącznie pomocą i pracą z rodziną.

Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczanie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta ma służyć realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Działania asystenta rodziny polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tą rodzinę. Praca asystenta ma na celu głównie:

- opracowanie i realizację planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców,
- pomoc w pisaniu wniosków oraz stosownych pism do innych instytucji,
- udzielanie konsultacji na temat prawidłowego dbania o czystość i higienę domowników oraz ład i porządek w mieszkaniu.

Ponadto asystent rodziny m.in.:

- prowadzi wymaganą dokumentację,
- dokonuje okresowej oceny sytuacji rodziny,

- sporządza sprawozdania dotyczące pracy z rodziną,
- sporządza na wniosek sądu opinie o rodzinie i jej członkach oraz uczestniczy w rozprawach sądowych,
- współpracuje z Zespołem Interdyscyplinarnym i grupami roboczymi,
- współpracuje m.in. z kuratorami sądowymi, policją i szkołami.

W 2022 r. pracą asystenta objętych było narastająco łącznie 17 rodzin z terenu Gminy Inowrocław. Z czterema rodzinami została w 2022 roku zakończona asystentura. Z pięcioma rodzinami jest prowadzona praca pod kątem powrotu dzieci do środowiska rodzinnego.

Art 192 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek partycypowania w kosztach utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Zgodnie z art.191 ust.8 ustawy w myśl obowiązujących przepisów, od stycznia 2012 r. gmina ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% - wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% - wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% - wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela nr 10. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej współfinansowany przez Gminę Inowrocław w latach 2020-2022 (stan na 31.12.2022 r.)

ROK	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Koszty ponoszone przez Gminę Inowrocław współfinansowania dzieci w pieczy zastępczej
2020	20	200 362,58
2021	27	292 393,67
2022	24	345 467,37

Źródło: Dane GOPS Inowrocławiu

W 2022 r. Gmina Inowrocław pokrywała:

- 10% - wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu 5 dzieci w pieczy zastępczej,
- 30% - wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu 8 dzieci w pieczy zastępczej,
- 50% - wydatków na opiekę i wychowanie 11 dzieci w trzecim i następnym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2022 w pieczy zastępczej przebywało 24 dzieci z terenu Gminy Inowrocław.

## VI. KARTA DUŻEJ RODZINY

Dnia 1 stycznia 2015 r. w życie weszła ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744).

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest rodzinie, która ma lub miała na utrzymaniu przynajmniej trójkę dzieci. Dotyczy to także rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Karta przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, bez względu na kryterium dochodowe. Karta jest wydawana bezpłatnie. Rodzice mogą korzystać z niej dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymują Kartę na czas trwania niepełnosprawności.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny, mieszkańcy gminy Inowrocław składają wniosek w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Inowrocławiu. Wniosek w imieniu rodziny może złożyć każdy pełnoletni jej członek. Składając wniosek o przyznanie Karty przedstawia się oryginały lub odpisy dokumentów potwierdzających prawo do przyznania Karty.

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. do Ośrodka wpłynęło 110 wniosków rodzin wielodzietnych z terenu Gminy Inowrocław o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

Do 31 grudnia 2022 r. GOPS wydał łącznie 230 Kart dla rodziców (opiekunów) oraz dzieci, jest to trzykrotny wzrost w porównaniu do roku poprzedniego.

## VII. ŚWIADCZENIA RODZINNE I ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

### 1. Realizacja świadczeń rodzinnych

Obok działalności w sferze pomocy społecznej Ośrodek realizuje dodatkowe zadania, określane jako system świadczeń pieniężnych na rzecz rodziny. System ten obejmuje przede wszystkim wypłatę świadczeń rodzinnych. Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe od 1 listopada do 31 października. Środki finansowe na wypłatę świadczeń w całości pochodzą z budżetu państwa i przekazywane są do gminy za pośrednictwem Wojewody.

### 2. Ustalanie prawa do świadczeń rodzinnych

- zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego,
- zasiłek pielęgnacyjny,
- świadczenie pielęgnacyjne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- zasiłek dla opiekuna,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (tzw. Becikowe),
- świadczenia rodzicielskie,
- świadczenia „Za życiem”.

Zasiłek rodzinny, do którego prawo przysługuje:

- rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się.

Jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674 zł. W przypadku, gdy w rodzinie jest dziecko legitymujące się ocenieniem o niepełnosprawności kryterium to wynosi 764 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.



### Wysokości zasiłków:

- 95 zł – na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124 zł – na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135 zł – na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki uzależnione od sytuacji rodziny z tytułu:

- urodzenia dziecka – 1000 zł jednorazowo,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400 zł miesięcznie,
- samotnego wychowania dziecka – 193 zł miesięcznie,
- wychowywania w rodzinie wielodzietnej – 95 zł miesięcznie, a jeżeli dziecko posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności 273 zł,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 90 zł miesięcznie ( do 5-tego roku życia dziecka), 110 zł miesięcznie ( powyżej 5 -tego roku życia),
- rozpoczęcia roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego – 100 zł jednorazowo,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 113 zł miesięcznie na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła, 69 zł miesięcznie na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła, przysługuje w czasie trwania roku szkolnego.

Prawo do zasiłku rodzinnego ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek do końca okresu zasiłkowego, okres zasiłkowy trwa od 1 listopada do 31 października następnego roku. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenie rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami do dnia 30 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata świadczeń rodzinnych oraz wypłata świadczeń przysługujących za listopad następuje do dnia 30 listopada. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenie rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek w okresie od 1 września do 31 października ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za listopad następuje do dnia 31 grudnia.

### 3. Świadczenia opiekuńcze – Zasiłek Pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność ta powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,
- osobie, która ukończyła 75 rok życia.

Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności (warunek: złożenie wniosku przed upływem trzech miesięcy od wydania orzeczenia) na czas nieokreślony, chyba, że orzeczenie o niepełnosprawności wydano na czas określony-wtedy prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215, 84 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu niepodjęcia zatrudnienia lub rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (np. dziadkowie dziecka),
- innym osobom (pod warunkiem, że same nie mają znacznego stopnia niepełnosprawności), na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodziny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny,
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności

stałego współdziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji – pod warunkiem, że niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku wynosiła 2119,00 zł.

#### 4. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. –Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2018 r., poz. 950) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziału, na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty – 764 zł. W przypadku, gdy prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się na osobę znajdującą się pod opieką opiekuna prawnego lub umieszczoną w rodzinie zastępczej spokrewnionej w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej uwzględnia się dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz dochód osoby wymagającej opieki. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620, 00 zł. miesięcznie.

#### 5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowe)

Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, – jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922 zł. Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a przypadku, gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego - w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobieniem. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

## 6. Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- matce albo ojcu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia,
- rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego-do ukończenia 10 roku życia.
- Osobie, która przysposobiła dziecko w przypadku objęcia dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia.

### Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres, co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka,
- śmierci matki dziecka,
- porzucenia dziecka przez matkę.

### Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;

- 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi miesięcznie: 1000 zł.

## 7. Świadczenie wychowawcze

Dnia 1 kwietnia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

Zarządzeniem Nr 163/2016 Wójta Gminy Inowrocław z dnia 14 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia podmiotu właściwego do realizacji zadań Gminy Inowrocław z zakresu świadczenia wychowawczego wyznaczony został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

## 8. Świadczenie „Za życiem”

Podstawą prawną do przyznania jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem lub nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu jest ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329) ustawa o świadczeniach rodzinnych, Kodeks Postępowania Administracyjnego oraz rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

Jednorazowe świadczenie przysługuje osobom uprawnionym do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ciężkie i nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalna choroba zagrażająca życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, o których mowa w ust 2 pkt. 2-4, stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach

opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim.

Tabela 11. Świadczenia rodzinne i wychowawcze przyznane w Gminie Inowrocław w 2022 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Wydatki
1.	Zasiłki rodzinne	567 189
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	
2.1	Urodzenia dziecka	13 621
2.2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	12 726
2.3	Samotnego wychowania dziecka	51 731
2.4	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	39 843
2.5	Rozpoczęcia roku szkolnego	28 940
2.6	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	55 785
2.7	Wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	72 993
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	720 987
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	2 049 473
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	19 220
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	46 000
7.	Zasiłek dla opiekuna	0
8.	Świadczenie wychowawcze	5 292 516
9.	Świadczenie „Za życiem”	4000
10.	Świadczenie rodzicielskie	285 095

Dane GOPS Inowrocław

## VII. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1205), świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18

roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, lub bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Okres świadczeniowy w funduszu alimentacyjnym każdego roku trwa od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane są na warunkach określonych w ww. ustawie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku, której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych alimentów

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- 1) została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo rodziny zastępczej;
- 2) zawarła związek małżeński.

Tabela 12. Świadczenia alimentacyjne przyznane w Gminie Inowrocław w 2022 r.

Świadczenia alimentacyjne	Liczba świadczeń
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	61
Liczba wypłaconych świadczeń	768
Wartość przyznanych świadczeń	340 717

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych – do dnia 31.12.2022 r. GOPS podjął działania wobec:

- 7 dłużników mieszkających na terenie Gminy Inowrocław;
- 33 dłużników mieszkających na terenie innych gmin wierzycieli, którym przyznano świadczenia alimentacyjne w Gminie Inowrocław;

- 9 dłużników przebywających za granicą, w zakładach karnych lub brak ustalonego ich adresu;
- 31 dłużników wezwano na wywiad alimentacyjny;
- wysłano 3 wnioski o aktywizowanie zawodowo dłużników do Powiatowego Urzędu Pracy w Inowrocławiu;
- wysłano 31 informacji do Komornika mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji;
- sporządzono 61 wniosków o przyłączenie do egzekucji;
- skierowano 17 wniosków do Prokuratury;
- nie skierowano żadnego wniosku o zatrzymanie prawa jazdy.

W związku z art. 27 ust 3. Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy i zgodnie z ust. 4, 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, a pozostałe 60% oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

## VIII. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA

### 1. Prace społecznie użyteczne

Zgodnie z Porozumieniem Nr IRP.5601-4/SM/2022 w sprawie zorganizowania i finansowania prac społecznie użytecznych zawartym w dniu 29.03.2022 r. pomiędzy Starostą Inowrocławskim, a Urzędem Gminy w Inowrocławiu do prac porządkowych na terenie Gminy Inowrocław skierowano 10 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku – podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych osoby te otrzymywały świadczenia pieniężne. Tygodniowa norma czasu pracy wynosiła 10 godzin.

### 2. Działania skierowane do dzieci i młodzieży

W Gminie Inowrocław w 2022 r. prowadzone były liczne działania mające na celu podniesienie wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy domowej. W roku 2022 Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ze środków przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii



sfinansowała i dofinansowała działania profilaktyczne. Kontynuowano udział w edycji ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno – edukacyjnej „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, która cieszy się od lat dużą popularnością wśród dzieci i młodzieży naszej gminy. W ramach realizacji kampanii wykorzystano ciekawe formy angażowania uczniów do różnych sposobów spędzania wolnego czasu. Łącznie 8 dzieci otrzymało wyróżnienie w konkursie literacko – plastycznym „Nie czas na mnie” oraz w konkursie logicznym „Zagraj w skoczka”.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sfinansowała w całości kolonie letnie nad morzem, które odbyły się w dniach 4 – 13.07.2022 r. w Jarosławcu i wzięło w nich udział 30 dzieci z terenu naszej gminy w wieku 8 – 16 lat wytypowanych przez dyrektorów szkół. Organizatorem kolonii było Towarzystwo „Nasze Szwederowo” z Bydgoszczy. Nad wychowankami opiekę sprawowała w pełni wykwalifikowana kadra pedagogiczna. W trakcie pobytu młodzież realizowała program wychowawczo – opiekuńczy i profilaktyczny, kulturalno – oświatowy, artystyczny oraz korzystała z atrakcji turystycznych. Organizatorzy dbali również, aby kolonie odbyły się w wymaganym rygorze sanitarnym w związku z pandemią COVID – 19.

Ponadto Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2022 ze środków przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii sfinansowała i dofinansowała niżej wymienione działania profilaktyczne:

- dofinansowanie imprez z elementami profilaktyki organizowanych przez świetlice wiejskie w Sławęcinku i Latkowie,
- dofinansowanie zajęć z alpakterapii, wstępu na basen oraz do kina, a także zakupu artykułów spożywczych w czasie półkolonii letnich w świetlicy w Gnojnie w terminie od 18 – 23 lipca 2022 r., w czasie których odbyły się spotkania z policjantem, ratownikiem medycznym oraz warsztaty z terapeutą,
- dofinansowanie nauki pływania dla 15 uczniów Szkoły Podstawowej w Turzanach na basenie „Wodny Park” w Inowrocławiu wraz z transportem,
- finansowanie działań profilaktycznych realizowanych przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Jaksicach zgodnie z programem profilaktycznym „Zdrowo żyj z całych sił” od kwietnia do września 2022 r:
- w kwietniu w świetlicach wiejskich (Krusza Duchowna, Góra, Sławęcinek) spektakl profilaktyczno – wychowawczy teatru gdyńskiego pt. „Świat

według Reksia”, zajęcia plastyczne prowadzone przez bibliotekarzy, oraz poczęstunek,

- warsztaty w szkole w Tupadłach i Turzanach, Sławęcinku i Orłowie „Las w słoiku”,
- warsztaty w szkole w Tupadłach warsztaty kreatywno – edukacyjne „Malowanie ekotoreb”,
- warsztaty garncarskie pt. „Wioski ginących zawodów”,
- w bibliotece w Jaksicach oraz oddziale przedszkola w Turzanach warsztaty z Kicią Kocią i bajanką Moniką Skikiewicz,
- 5 odsłon teatru Kamishibai,
- zajęcia edukacyjne prowadzone w bibliotece w Jaksicach przez teatr Vaśka wraz z przedstawieniem teatralnym „O Pięknej i Bestii” z motywem przewodnim „Pamiętaj kochasz, nie tylko dla zalet, ale pomimo wad”,
- warsztaty czekoladowe w bibliotece w Jaksicach wykorzystujące zdolności manualne i kreatywne,
- spotkanie w jaksickiej księżnicy z autorką poezji oraz książek dla dzieci i młodzieży Joanną Jagiełło na temat relacji przyjacielskich i miłosnych w które wchodzimy,
- integracyjny dzień dziecka dla dzieci z Przedszkola Samorządowego Gminy Inowrocław zorganizowany w Łojewie w formie festynu. W programie imprezy przedstawienie teatru nauczycielskiego BAJKA pt. „Zielona planeta”, dmuchany plac zabaw, zabawy taneczne, animacje, warsztaty kreatywne, fotobudka z możliwością przebrania się za postacie z bajek, pokazy i gry edukacyjne zorganizowane przez policjantów z KPP w Inowrocławiu, strażaków OSP w Piotrkowicach, ratowników WOPR w Kruszwicy, a także na temat bezpieczeństwa w czasie wakacji na wsi, nad wodą, w domu i placach zabaw, zabawy taneczne z instruktorem ZUMBY, poczęstunek zaserwowany przez CIS w Łojewie,
- zajęcia z animatorem dziecięcym w czasie imprez integracyjnych na terenie Gminy Inowrocław (sołtysiada i dożynki gminne),
- warsztaty mydlarskie w bibliotece w Jaksicach oraz w szkole w Górze i Orłowie
- „Festyn rodzinny” dla dzieci i rodziców z Przedszkola Samorządowego Gminy Inowrocław „Akademia Przedszkolaka” w Jaksicach,
- zajęcia z muzykoterapii dla przedszkolaków, które odbywały się w Gminnej Bibliotece Publicznej w Jaksicach i Oddziałach Przedszkola Samorządowego Gminy Inowrocław „Akademia Przedszkolaka”,

- zajęcia z ratownikiem medycznym dla uczniów kl. II i III w szkołach na terenie gminy Inowrocław na temat udzielania pierwszej pomocy,
- spektakl teatru Vaška pt. „Zagraj ze mną” w świetlicach wiejskich w Piotrkowicach, Górze i Gnojnie dla uczestników zajęć ze świetlicy w Kruszy Duchownej, Kruszy Podlotowej, Komaszyc, Miechowic, Łojewa, Sławęcinka, Cieślina, Orłowa i Czystego.
- zajęcia sportowe w formie gier i zabaw ruchowych z uwzględnieniem zajęć z gimnastyki korekcyjnej dla dzieci w wieku 5-7 lat w listopadzie i grudniu,
- odbyła się konferencja szkoleniowa zorganizowana przy współpracy GKRPA z Kierownikiem GOPS oraz Dyrektorem Centrum Usług Oświatowych dla nauczycieli, władz gminy i członków GKRPA Gminy Inowrocław pt. „Psychospołeczne skutki pandemii: od anoreksji, samookaleczeń, myśli samobójczych do cyberuzależnień” prowadzone przez prof. Mariusza Jędrzejko z Fundacji Bonum Humanum z Warszawy.
- szkolenie dla uczniów klas V – VII w szkołach na terenie Gminy Inowrocław dotyczące bezpiecznego funkcjonowania w sieci pt. „Nie daj się złapać w sieci”
- zakup 3 idoc – ów, filmów profilaktycznych z zakresu profilaktycznej działalności informacyjno- edukacyjnej związanych z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom spożywania alkoholu „Otwórz się na pomoc”, „W sieci”, „Przemoc otwórz się na pomoc”. Powyższe filmy zostały przekazane do wszystkich szkół na terenie Gminy Inowrocław, do wykorzystania podczas lekcji wychowawczych. Powyższe filmy są filmami wielokrotnego wyboru.

### 3. Reintegracja zawodowa i społeczna

Centrum Integracji Społecznej w Łojewie powołane zostało Uchwałą Nr XX/151/2012 rady Gminy Inowrocław z dnia 12 września 2012 r. CIS powstało w celu przygotowywania osób bezrobotnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu gminy wiejskiej Inowrocław do podjęcia pracy oraz powrotu do aktywnego życia społecznego, pełnienia ról społecznych, korzystania z dóbr publicznych i zdobywania dochodów w godny sposób. Przedmiotem działania CIS jest wykonywanie zadań Gminy Inowrocław w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej, co stanowi aktywną formę przeciwdziałania marginalizacji społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, uzależnionych, niepełnosprawnych,

bezdolnych oraz dotkniętych innymi dysfunkcjami społecznymi oraz realizacji zatrudnienia socjalnego.

W roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej podpisał 28 kontraktów socjalnych z osobami będącymi podopiecznymi Ośrodka, na przystąpienie każdej z tych osób do realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Łojewie.

#### 4. Projekty, Programy i pozostała działalność Ośrodka.

##### a) Projekty realizowane w partnerstwie w 2022 r.

1. „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020, Oś Priorytetowa 9. Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych. „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” to system opiekuńczo-ratunkowy, który składa się z bransoletki życia pozwalającą na szybkie wezwanie pomocy w sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu (np. upadku) oraz centrum operacyjnego, w którym odbierane są sygnały alarmowe od podopiecznych 7 dni w tygodniu przez 24 godziny na dobę. Zbierane przez system dane medyczne o podopiecznych – informacje o przebytych i przewlekłych chorobach oraz przyjmowanych lekach – mogą być pomocne dla służb medycznych, niosącym im pomoc w sytuacjach nagłego pogorszenia się stanu zdrowia. Ponadto Projekt przewiduje rozwój usług społecznych w środowisku w postaci pomocy sąsiedzkiej. W projekcie uczestniczy 17 osób, które potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, lub ze względu na stan zdrowia, niepełnosprawność wymagają opieki oraz wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania, co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego. W 2021 roku uczestniczyło 17 osób. Realizacja projektu do 31.12.2023r
2. „Całodobowy Dom Pobytu w Łatkowie” projekt współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020, Oś Priorytetowa 9. Solidarne

społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych. W ramach realizowanego projektu Uczestnicy, przez 3 miesiące otrzymują, całodobową opiekę pielęgniarską, wyżywienie, rehabilitację, trening czynności dnia codziennego w domu i na zewnątrz, animację, wzmocnienie umiejętności komunikacyjnych, terapię zajęciową i zajęcia indywidualne w tym rekreacyjne, kulturalne, edukacyjne, organizowanie innych zajęć i usług w zależności do potrzeb, środki higieniczne oraz dostęp do nowoczesnego sprzętu rehabilitacyjnego. Dla opiekunów przewidziane są warsztaty edukacyjne, w zakresie poprawy kompetencji opiekuńczych. Projekt skierowany jest dla 77 osób z powiatu inowrocławskiego, mogileńskiego, żnińskiego, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – z uwagi na stan zdrowia lub niepełnosprawność; zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności; niepełnosprawnością sprzężoną oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym osoby z niepełnosprawnością intelektualną i osoby z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi. W 2022 roku uczestniczyło 42 osób w tym 24 osoby z terenu Gminy Inowrocław. Realizacja projektu do 30.06.2023r.

b) W ramach zachowania trwałości rezultatów

c) Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa, współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Polskim Czerwonym Krzyżem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu współpracuje z m.in. organizacjami pozarządowymi: Toruńskim Centrum Caritas, Polskim Czerwonym Krzyżem z siedzibą w Inowrocławiu, Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Inowrocławiu. W ramach obowiązku kierowania przez Ośrodek osób do Caritas Polska, w związku z Programem Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014 -2020, kontynuowanym w roku 2022, do tej formy pomocy w roku 2022 zostało zakwalifikowanych 24 osób.

d) Dzienny Dom „Senior+”

Spółdzielnia Socjalna WIGOR w ramach zadania publicznego prowadzi: Dziennym Domem Senior + w Żalinowie, który przyczynia się do aktywnego udziału w życiu społecznym seniorów. W roku 2022 roku z powyższej formy wsparcia korzystało 20 osób. Skierowania do uczestnictwa w Domu Senior + wydaje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu.

e) Współpraca z Zakładem Karnym w Inowrocławiu

W dniu 17 sierpnia 2015 r. pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Inowrocławiu, a Zakładem Karnym w Inowrocławiu zostało podpisane porozumienie o współpracy. Porozumienie zostało podpisane w celu przeciwdziałania pogłębianiu się izolacji osób opuszczających Zakład Karny oraz koordynacji działań instytucji i organów udzielających pomocy społecznej i pomocy postpenitencjarnej tym osobom i rodzinom osób pozbawionych wolności.

f) Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Inowrocław na lata 2016-2022

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Inowrocław na lata 2016-2022 przyjęta w dniu 21 grudnia 2015 r. Uchwałą Nr XIII/89/2015 Rady Gminy Inowrocław. Strategia określa najważniejsze działania, jakie należy podjąć, aby umożliwić osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać za pomocą własnych środków, możliwości i uprawnień. Strategia ukierunkowana jest też na rozwój i pogłębianie form pracy socjalnej, współpracę z podmiotami ekonomii społecznej, stowarzyszeniami, instytucjami działającymi w ramach polityki społecznej zwłaszcza w zakresie oświaty, służby zdrowia, policji.

## IX. POTRZEBY I PLANOWANE DZIAŁANIA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2023

Podstawą do określenia potrzeb z zakresu pomocy społecznej zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych. Prowadzona jest ona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy, korzystających z pomocy oraz danych przekazanych przez inne podmioty działające w systemie pomocy społecznej. Na podstawie rozpoznania potrzeb GOPS opracował prognozę potrzeb finansowych związanych z realizacją zadań na rok 2023, które zostały przedstawione w projekcie budżetu. Finansowanie zadań będzie odbywać się również poprzez pozyskiwanie dotacji oraz środków pozabudżetowych. Rok 2023 będzie kolejnym rokiem realizacji dotychczas podejmowanych działań. Jednym z wyzwań będzie sprostanie wymogom demograficznym – starzenie się ludności. W tym zakresie Ośrodek będzie podtrzymywał i rozwijał usługi opiekuńcze w tym również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób zaburzonych psychicznie. Pracownicy socjalni nadal będą prowadzili intensywną pracę środowiskową, której celem będzie jak najszybsze zidentyfikowanie osób wymagających wsparcia w formie usługowej, doradczej i w formie pracy socjalnej.

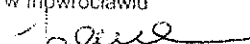
W celu rozwijania funkcjonującego systemu pomocy społecznej, planujemy kontynuację i współpracę z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz służbami porządkowymi w zakresie realizacji zadań pomocy społecznej, ukierunkowanej na grupy szczególnego ryzyka. Nadal widzimy potrzebę dalszej aktywizacji zawodowej naszych klientów. Ośrodek, w wyniku współpracy z Centrum Integracji Społecznej w Łojewie, będzie kierował swoich podopiecznych – osoby długotrwale bezrobotne. Również niezbędna jest kontynuacja prac społecznie użytecznych na terenie gminy, które wykonywane będą przez klientów tut. Ośrodka. W roku 2023 będzie kontynuowana współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, w celu zapewnienia wsparcia rodzinom, w których występuje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie. Biorąc pod uwagę kompleksowe zapewnienie wsparcia psychologicznego, prawnego oraz terapeutycznego mieszkańcom Gminy Inowrocław, nadal będzie kontynuowana działalność Punktu Konsultacyjnego, Pracownicy socjalni w ramach podpisanego porozumienia z Zakładem Karnym będą uczestniczyć w grupowych spotkaniach ze skazanymi na terenie Zakładu i udzielać indywidualnych konsultacji skazanym.

Zapewniona będzie kontynuacja zadań asystenta rodziny, który będzie pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i obejmie je długoterminowym wsparciem. Asystent rodziny będzie realizował również zadania wynikające z art. 8 ust.1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”. Zadania będą finansowane w ramach dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł. Jeżeli Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłosi konkurs „Asystent Rodziny edycja 2023” nasza gmina będzie aplikować o środki z tego konkursu. Ośrodek będzie również realizował Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023, skierowany do mieszkańców naszej gminy.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej również będzie realizował zadania zawarte w gminnych programach:

- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2025,
- Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Inowrocław na lata 2022-2024,
- Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Inowrocław na lata 2023 – 2030.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej będzie nadal realizował nałożone na niego zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz w oparciu o ustalony budżet uwzględniający wszystkie niezbędne potrzeby i działania.

Kierownik  
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej  
w Inowrocławiu  
  
mgr Ewelina Pawlikowska

Opracowała  
Kierownik GOPS w Inowrocławiu  
Ewelina Pawlikowska